

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. Nr. 365.

Tredie Session.

103die Møde.

Løverdagen den 20de Marts.

(Forts.)

J. C. Larsen (fortsat): Jeg vil gjerne indrømme, at der kan være Et og Andet at forbedre ved de Forslag om Taxationsautoriteterne og om Fremgangsmaaden ved Taxationen, som Udvalgets Fleertal har forenet sig om; det er en ganske anden Sag; men at man saaledes skulde kunne forlænge Anvendelse af Taxation, det kan jeg paa ingen Maade indrømme, hverken i andre Forhold i Almindelighed eller i dette Forhold i Særdeleshed. Ei heller kan jeg indrømme, at denne Lov skulde kunne, som min ærede Sidemand ogsaa paastod, medføre nogen Foruroligelse for Panthaverne. Jeg troer virkelig, at hvad den ærede Rigsdagsmand derom udtalte, saa stærkt det endogsaa var, var blottet for videre Grund; han paaberaabte sig idetmindste ikke noget Datum, som skulde kunne tjene til at oplyse dette; men der foreligger dog Data, der kunne benyttes til Oplysning i denne Henseende, og jeg skal an vise, hvor de findes; det er i Departementstidenden for 1850 Nr. 73, hvor der meddeles en Oversigt over, hvorledes de Eiendomme med Fæstegods, hvorom der her nærmest kan være Spørgsmaal, ere behæftede. Den, der med saadan Sikkerhed vilde paastaae, at Panthaverne ere udsatte for Foruroligelse og Forurettelse ved et Lovforslag som dette, troer jeg, maatte først gaae en saadan Kilde til Kundskab om Forholdene igjennem og komme med Tallene. Det er Tallene, som bedst kunne bestyrke eller gjendrive en saadan i Almindelighed udtalt Mening. Jeg har i de Tal, som der findes, ikke kunnet finde nogen Grund til Foruroligelse; det er naturligtvis kun en ganske approximativ Børdering, som der meddeles, forsaavidt

Godserne angaaer, men Pantegjælden er derimod opgivet efter Panteregistrene. 1 Tønde Hartkorn Hovedgaards Jord er calculeret til 1000 Rbd., hvilket jeg troer i Gjennemsnit vil være ikke ubetydeligt for lavt; 1 Tønde Hartkorn Fæstegods til 600 Rbd. paa Derne og 500 Rbd. i Jylland, og dette giver en Værdie for samtlige disse Eiendomme af Noget over 100 Mill. Rbd., hvori dog ikke er indbefattet Værdien af Tiender, Skove og andre saadanne Godserne tilhørende særegne Indtægtskilder. Disse Godser ere tilsammen kun behæftede med henved 23 pCt.; men man seer strax, at dette er en altfor fordeelagtig Procent, og der maa gjøres betydelige Berigtigelser. 78 af disse Godser ere nemlig ubehæftede og gaae altsaa fra med en Værdie af henimod 22 Millioner Rbd.; der bliver altsaa tilbage Godser af Værdie circa 78½ Million Rbd., der ere behæftede med det angivne Beløb, det vil sige med 29 pCt. Dette er Hovedresultatet, hvortil Fremstillingen i Departementstidenden er kommen; men dette er sikkert ogsaa for fordelagtigt; der skal endnu ske en Berigtigelse, for at komme til et rigtigt Gjennemsnits-Resultat. Blandt disse Godser er nemlig medregnede endeel Fideicommissgodser, til en Værdie af 50 Mill. Rbd., der kun ere behæftede med 6 Mill. Rbd. eller 12 pCt. Naar nu ogsaa disse drages fra, saa bliver Behæftelsen paa de øvrige Godser omtrent 55 pCt. af den anslaaede lave Værdie, og det er et Forhold, som jeg virkelig ikke troer i Almindelighed kan være stiftet til at oppvække nogen begrundet Frygt med Hensyn til Panthaverne. Stillingen kan naturligtvis være forskjellig med Hensyn til de enkelte Godser (Hør!); det er vist, at endeel kunne være mere og andre mindre stærkt behæftede, men efter samtlige Omstændigheder, navnlig den lave calcu-